

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Cestiunea naționalităților.

V.

„Pesti Napló“ susține, că noi, clasa cultă română, nu dispunem de masele poporului român.

Așa este: noi nu dispunem de mase. Dar' dispunem masele de noi.

Pentru țeranul român cestiunea națională se prezintă ca cestiune de putere.

Deși am făcut progrese însemnate în cele din urmă câte-va decenii, cultura nu a străbătut încă în deajuns în masele poporului, pentru-ca conștiința latinității noastre să fie pretutindenea determinatoare.

Precând dar' noi, clasa cultă, ne simțim apropiați de Francezi și de Italiani în virtutea rasei, ear' de Germani în virtutea legăturilor culturale, pe când noi considerăm pe popoarele slavone drept nisece dușmani firești ai noștri și căutam să pregătim contra lor o alianță cu Maghiarii, masele inculte, care nici istoria n'o cunosc, nici în geografie nu sunt tari, nici asupra relațiilor internaționale nu sunt încă destul de lămurite, îi iau pre Francezi și pe Italiani drept nisece „papistași“, ear' pe Germani drept nisece oameni cu deosebire aspri, dar' și cu deosebire drepți, se simt apropiate de Slavonii „ortodocși“ și sciu din practica vieții de toate zilele, că Maghiarii îi sunt dușmani Românului.

Opincarul român scie dela părinții sei, că neamul românesc a suferit mult din partea „Ungurilor“, că în mai multe rânduri între Români și „Unguri“ au fost vătărări de sânge și scie din propria sa experiență, că și astăzi tot „Ungurul“ îi face viața nesuferită. El vede, că „Ungurul“ îi impune o limbă lui neînțeleasă în sat, în școală și la judecătorii, că „Ungurul“ îi ia dările, ca să le cheltuiască pentru folosul „Ungurilor“ și că nu mai pot fi în țeara aceasta dirigători decât „Ungurii“ și „slugile Ungurilor“, el vede mai presus de toate, că „Ungurul“ îl batjocorește și-l asuprește pretutindenea.

Stând lucrurile astfel, e de tot îndrăsnită întreprinderea, de a-l face pe opincarul român să înțeleagă, că are neamul românesc și dușmani mai primejdioși ca Maghiarii și că trebuie să ne înțelegem cu Maghiarii și să ne unim cu ei contra acestor dușmani. Nu înțelege și nici că vrea să înțeleagă Românul neaș, că Muscalii pot să ne fie dușmani, căci ei sunt ortodocși și i-au mai și bătut în unire cu „Nemții“ pe „Unguri“, dușmanii neamului românesc. Tot atât de puțin poate să între deocamdată în mîntea lui gândul, că Sărbii, Bulgarii și Croații, pot să ne fie odată mai primejdioși ca Maghiarii, căci și aceștia sunt „ortodocși“ și asupriți ca noi.

Pe acest teren dar' nici un om politic serios nu va pune cestiunea față cu masele poporului român. Față cu aceste mase trebuie neapărat să admitem că „Ungurii“ sunt cei mai mari dușmani ai noștri, dușmani, cu care nu ne putem împăca.

Înzadar le-am vorbi noi opincărilor despre misiune istorică și despre interese culturale, căci pe aceste el nu le înțelege încă: el scie numai, că are un dușman, pe care trebuie să-l învingă și așteaptă sosirea zilei priincioase pentru pornirea luptei.

Idea conducătoare a politicii noastre e de a-l face să aștepte cât de mult,

pentru-ca să avem timpul cerut spre a-i convinge pe concetățenii noștri maghiari, că trebuie să-și dea silința de a-și câștiga simpatiile și încrederea masele române, pentru-ca și noi să ne putem apropia de ei, fără ca să ne izolăm de poporul, din care facem parte.

Ceea-ce mai ales îl determină pe Român să rabde și să aștepte, e credința tradițională, că „Împăratul“ mai curând ori mai târziu va pune capăt domniei „unguresci“ și va face dreptate în țeară.

Această credință, odinioară atât de tare, slăbește din an în an din lună în lună, deși instinctul de conservare ne îndeamnă să o cultivăm cu tot din adinsul.

Căci atunci, când va fi perit odată această credință, noi aderenții sinceri ai casei de Austria vom fi ajuns la cea mai deplină izolare și de risul d-lui Francisc Pulszky, care a conspirat timp de șeseprețedece ani.

Ear' aceasta nimeni nu poate să o ceară dela noi: propagăm în mijlocul poporului român alipirea către casa de Austria numai câtă vreme guvernul, numai câtă vreme coroana ne ajută; lipsiți odată de acest ajutor, toată lucrarea ni-e zadarnică și oameni onești și consecvenți fiind, nu ne rămâne decât să ne retragem, lăsând câmpul deschis pentru aceia, care socotesc, că și noi Români trebuie să facem, precum au făcut Maghiarii în împregiurări analoage.

Scim prea bine, că trăind într'un timp constituțional, dela coroană nu trebuie să așteptăm nici o spriginire directă, nici o încurajare: o scim aceasta și o și spunem la toate ocaziunile ce ni se dau.

Nu a noastră e vina, dacă poporul nostru e încă prea puțin cult, prea puțin pătuns de spiritul constituțional, pentru-ca să ne creadă, când simte în fiesce-care zi, că sfetnicii Maiestății Sale îi fac violență; nu a noastră e vina, dacă întrăm în conflict cu sentimentul public, când tăgăduim, că „Împăratul“ i-a dat pe Români pe mâna „Ungurilor“. Li-o spun șiarele maghiare în fiesce-care zi, li-o spun chiar organele guvernului atât de adese-ori, încât în curând are să ne și fie greu de a mai accentua tradițiunile dinastice ale Românilor.

Opiniunea publică se exprimă numai prin ziare, dar' de produs se produce sub presiunea faptelor ce se petrec și prin convorbirile mai mult ori mai puțin intime ale cercurilor private: contra puterii faptelor și contra propagandei făcute prin graiu viu în tămnicia vieții private, nimeni nu poate lupta, și nu ne rămâne nici nouă decât să constatăm acest adevăr.

Nu în clasa cultă trebuie să caute Maghiarii pe Români, care așteaptă scăparea de preste Carpați, ci prin sate și pe la stânele de pe poienele munților. Noi, Români cu știință de carte, cunoaștem pozițiunea fraților noștri de preste Carpați și scim, că nu le este iertat să se expună pentru noi, că nu li se cuvine să se amestece în afacerile noastre și că înrurirea lor asupra noastră numai culturală poate fi, noi scim, că răbdând îndelung, servim cauza națională.

În masele poporului român toate aceste convingeri nu au pătruns încă.

Săteanul român scie numai că dincolo, preste munți, e Țeara, unde se duc cei-ce nu pot trăi aici, că acolo, în Țară, nu sunt „Unguri“, ci toate merg pe

românește, chiar ministri vorbesc românește, chiar generalii, ba chiar Regina poartă cătrînță românească și stă de vorbă cu opincarul, pe care nimeni nu cutează să-l batjocorească numai fiindcă e român. Le scie aceste săteanul român, ear' ziarele maghiare îi spun în fiesce-care zi, că de acolo, din Țară, își așteaptă mântuirea.

El nu ne mai crede pe noi, dacă-i spunem, că nu. Dice că nu ne vine încă la socoteală să spunem adevărul, ori poate chiar că le sîntem vînduți „Ungurilor“, când îi spunem, că nu trebuie să aștepte, căci zadarnic va aștepta.

Noi scim prea bine, că proclamațiunea „irredentistă“ a fost aruncată în lume de nisece oameni lipsiți de toată importanța, că cercurile politice române n'o aprobă și că guvernul României a fost într'un mod foarte neplăcut atins de ea; săteanul român nu ne crede, când i-le spunem aceste. El scie, că proclamațiunea a venit din Țară, vede că „Ungurii“ s'au spăriat rău de ea și de luni de zile discută mereu asupra întrebării, când vor sosi armele din Țară, ca să ne batem cu „Ungurii“.

Aceasta e situațiunea noastră față cu masele poporului.

Ne bucurăm de încrederea lor, numai însă câtă vreme le producem impresiunea, că nu voim să mergem cu „Ungurii“, și avem autoritate față cu ele, încât sîntem deocamdată siguri, că nimeni fără de scirea noastră nu le poate pune în mișcare, însă aceasta numai câtă-vreme situațiunea e normală.

În ziua, când ar izbucni o conflagrațiune mai serioasă în Orient, noi am fi puși față cu alternativa, ca ori să ne refugiăm, pentru-ca să ne cădem jertfă mîniei masele, ori să ne punem în fruntea unei mișcări, pe care n'am aproba-o poate, dar' nici n'am mai pute-o oprî.

Și fără îndoială cei mai mulți dintre noi nu vor deserta.

De această eventualitate voim să ferim țeara noastră și neamul nostru.

De aceea contăm totdeauna pe spriginul României, ori-și-cine ar fi acolo la guvern. Conservatorii, întocmai ca liberalii, au primit în Țară toate elementele noastre neîmpăcate și le-au împăcat; conservatorii întocmai ca liberalii i-ar fi dat preste graniță pe aceia, care n'au voit să se împace, pentru-ca să se simță pretutindenea, că cel mai de căpetenie interes al nostru e păstrarea spiritului de ordine și că nu au loc în mijlocul nostru aceia, care combat acest spirit. Și este o mare binefacere pentru noi, că putem arunca preste granițe toate elementele neîmpăcate și turbulente, care se produc sub presiunea actualei stări de lucruri și că acolo, unde le aruncăm, ele sînt împăcate ori ținute cel puțin în frâu și de aproape priveghiate.

Nu ne ajută însă societatea maghiară, nu ne ajută guvernul ungar, nu mai putem fi ajutați nici de Coroana atât de constituțională. Astfel din zi în zi tot mai puternic devine curentul, pe care îl combatem și față cu care noi singuri nu vom pute răsbî.

Am sperat, că mai curând ori mai târziu vom ajunge la o înțelegere cu concetățenii noștri Maghiari și-i vom determina a se uni cu noi, ca să restorne actualul regim și să-l înlocuiască cu altul, mai dispus a ține seamă de interesele noastre și de resoanele de stat.

Mărturisim, că nu mai avem această speranță, că nu-i mai credem pe Maghiari

destul de prevădători, pentru-ca să înțeleagă, că trebuie să aducă jertfe, ca să-și câștige simpatiile și încrederea poporului român.

„Pesti Napló“, chiar „Pesti Napló“ voiesce să rezolve conflictul dintre noi și Maghiari prin introducerea unei bune administrațiuni și a unei jurisdicțiuni drepte în Ardeal. Admitem și noi, că numai așa se poate rezolva conflictul. „Pesti Napló“ trece însă cu vederea, că numai noi putem să administrăm bine în Ardeal, că numai noi putem să-i fim Românului judecători drepți, trece cu vederea, că statul ungar și națiunea maghiară numai prin noi se pot apropia de masele române, numai prin noi pot să-și câștige simpatiile și încrederea lor.

Cu noi însă Maghiarilor nici că le vine la socoteală să stee de vorbă, fiindcă sciu, că condițiunile, cu care ne putem înțelege, sînt din zi în zi mai grele.

Nu ne rămâne dar' decât să ne dăm toată silința, ca să producem o presiune asupra opiniunii publice maghiare, pentru-ca, cedând poate acestei presiuni, să devină mai concesivă și să evite conflictele, de care se teme.

Îi vom face pe Maghiari, înainte de toate, să simță, dacă n'au ajuns încă să o fi simțit, că sîntem din zi în zi mai uniți noi între noi, din zi în zi mai capabili de a face imposibil pe cei ce se opun curentului general, din zi în zi mai gata de acțiune. Îi vom face să simță, că putem, dacă vrem, să ne aliam atât cu elementele nemulțumite din țerile coroanei ungare, cât și cu cercurile opoziționale de preste Laita. Îi vom face să simță, că sîntem aprobați în lupta noastră de popoarele apusene și că ei se compromit, dacă urmează a ne jigni și mai departe în desvoltarea noastră națională. Vom cere, în sfîrșit, cu toată stăruința, ca coroana să intervină în mod constituțional pentru ocrotirea minorităților, cărora li se face violență.

Și dacă toate aceste vor fi zadarnice?!

Atunci, dar' și abia atunci vom primi discuțiunea asupra întrebării, dacă Ardealul este o țeară maghiară ori una românească.

„Veniți, — dice „Pesti Napló“, — încercați a-l lua dela noi, dacă sînteți în stare!

Ridicolă emfasă!

Scim noi prea bine, că așa numai drept un fel de „peșches“ adus pe tavă n'o să ni se dea nouă Ardealul, ci va trebui să ni-l răscumpărăm cu mult sânge. De aceea nici că ne gândim să-l luăm și ne pare foarte rău, că se pune cestiunea, dacă am voi ori nu să-l avem. Ajunse însă lucrurile așa departe, cum nu sînt încă ajunse, încât românitatea Ardealului să fie o cestiune de viață ori de moarte pentru noi, concetățenii noștri maghiari ar trebui să fie siguri, că Români, care atât de bine au știut să se bată la Aspern, la Custozza la Sadova și în Munții apuseni pentru „Împăratul“ lor și la Plevna pentru libertatea Bulgarilor și idea abstractă a gloriei naționale, aceiași Români nu se vor da de loc îndărăt, când vorba va fi să moară ori să învingă luptând pentru interesele lor vițale.

De aceea nu este de loc cu minte să ni se vorbească despre acest „luați-l, dacăl puteți“, când noi nu voim decât să trăim în pace în el și să ne urmăm lucrarea în tihnă.

Nu e încă vorba să ne dăm seamă, dacă am pute ori nu să luăm Ardealul, ci numai dacă cer ori nu interesele noastre comune să evităm lupta.

Și interesele noastre comune o cer aceasta.

Convocarea congresului național-bisericesc din Sibiu.

IV.

Am reprodus partea articolului din „Telegraful român“ ce se referă la convocarea congresului al cincilea, nu doară pentru a arăta cu câtă naivitate și cu ce puțină cunoscință de cauză se scrie chiar în organul metropolitului despre o afacere așa importantă, și nici pentru a polemisa cu oficiosul clerical și a resfrânge „motivele“ produse, ci l-am reprodus fiindcă acel articol este unica pronunțare din partea metropolitului despre neconvocarea congresului al cincilea. Deci noi ne vom ocupa numai de datele ce ni le comunică articolul, lăsând partea stilistică — gramaticală și deducțiunile „logice“ din articolul penei unui feuletonist ca material de distragere.

Din cuprinsul articolului aflăm mai întâiu, că metropolitul „a făcut guvernului țerii prescrierea notificării prealabile despre intențiunea sa de a convoca congresul pe 1/13 Octomvrie 1884, notificând apoi această și consistorului metropolitan întrunit la 4/19 Octomvrie 1884. Observăm la aceste că nici o lege nu prescrie, ca metropolitul să facă notificare guvernului țerii despre convocarea congresului, și că conform § 151 al statutului organic nu „intențiunea de a convoca congresul“, ci însăși convocarea se notifică coroanei; în sfârșit bunăvoința metropolitului de a comunica în 4 Octomvrie consistorului că pe ziua primă a lui Octomvrie s'a convocat congresul, merită toată recunoștința. „Dar“ — ne spune oficiosul mai de parte — „guvernului nu-i venise la socoteală a se convoca congresul la timpul normal“. Eată motivul neîntrunirii congresului la 1. Octomvrie 1884 pronunțat într-o formă, care poate să o înțeleagă ori și cine. Nu paragrafi legilor votate de corpurile legiuitoare și sancționate de coroană, nici chiar „ucasuri“ ministeriale, ci simplu credința metropolitului, că ministrului nu i-a venit la socoteală, a fost cauza neîntrunirii congresului. În tot cazul în comparație cu istoria convocării congresului în anul 1877 am făcut un — progres. Atunci metropolitul a aflat de cuvântul a încerca justificarea neîntrunirii congresului prin o hârtie autografă, în care cel puțin a citat datul și numărul unui rescript ministerial, care deși nu opria întrunirea congresului, totuși era de un cuprins din care un „prea plecat serv al ministrului“ putea deduce, că intențiunea ministrului este neîntrunirea congresului. Astăzi în loc de autograf se prezintă pe arena publică productul unuia din cei mai slabi oficioși ai țării personal al metropolitului, și în loc de rescriptul „domnului ministru regiu-ungaric“ avem de a face cu un simplu „nu-i vine la socoteală ministrului“.

În 1 Septemvrie a anului curent st. nou — ne dă oficiosul — metropolitul „a făcut și și expedit o nouă notificare prealabilă către guvernul țerii (sic!) despre intențiunea sa (sic!) de a convoca congresul pe 1/13 Octomvrie a. c.“ Ministrul n'a răspuns nimic; și în sfârșit ce avea să răspundă? Notificarea despre convocarea congresului nu-l privia pe guvern, ear' dacă aceea notificare era compusă astfel, ca să se substearnă coroanei, ministrul n'avea trebuință ai comunica metropolitului ce a făcut cu notificarea. Însă metropolitul s'a simțit neliniștit prin tăcerea ministrului și în 2 Octomvrie a. c. st. n. îi adresează ministrului o altă hârtie, prin care îi descoperă, că dacă nici până la 5 Octomvrie a. c. nu va sosi nici un răspuns, metropolitul va presupune, că la locul prealabil nu subversează nici o pedecă pentru întrunirea congresului și îl

va convoca. Ministrul, vădând că metropolitul stăruiesce la un răspuns, pe care nici o lege nu-l prefinde, se grăbește a-i trimite metropolitului un „rescript“, prin care, analog celui dela 1877, nu se pronunță de loc asupra întrunirii congresului, ci îi comunică metropolitului, că notificarea convocării congresului a susținut-o coroanei și să se aștepte rezoluțiunea prealabilă. Metropolitul se vede, că acum a fost mulțumit, căci oficiosul nu scie să mai spună nimic, ear' congresul a rămas neconvocat.

Cetitorii noștri nu vor avea trebuință a le atrage în deosebi atențiunea, că comedia cu convocarea congresului dela 1877 și 1878 se repetă cu mici variațiuni și la 1884 și 1885, nici nu vor avea trebuință a le dovedi în special, că această comedie nu se inscenează pentru petrecerea și desfătarea credincioșilor bisericești, ci este o lucrare sistematică spre paralizarea constituționalismului bisericesc. Că în această comedie metropolitul Miron a luat asupra-și rolul principal și cel mai trist, este destul de evident din istoria convocării congreselor dela 1874, 1877, 1878, 1881, 1884 și 1885. Deși guvernul nu s'a arătat binevoitor față cu biserica română greco-orientală, ca și în alte cestiuni ce privesc pe poporul român, totuși în afacerea aceasta pe baza actelor nu-l putem învinovăți a fi dispus și executat ceva în contra legii. Cele două rescripte ale sale, din 1877 și 1885 sânt așa de inocente, încât cu greu le va pute cineva produce ca acte îndreptate contra intereselor poporului român. Registrul păcatelor Părintelui Miron însă este așa de voluminos, încât se poate dice fără șfială, că situațiunea critică, în care a ajuns biserica română greco-orientală din Ungaria, este opera metropolitului Miron. Scim că natura a înzestrat pe acest om cu multe însușiri slabe, dar' nu putem pune toate faptele sale în contul slăbiciunilor sale notorie. Nu poți presupune, că la anul 1874, ca metropolit nou de nou, din neglijență n'a mai întrunit congresul prorogat; nu putem presupune că din necunoștința legilor conchiamă un congres și înainte de a se întruni îl trimite acasă pentru a-l conchiamă earăși în modul cel mai exact și după toate recerințele legii. Nu putem presupune că din fătărnice la acest congres varsă lacrimi de crocodil, căindu-se de faptele sale contrare legii și nechibzuite, și promite sus și tare în fața congresului adunat, că în viitor numai statutul organic îl va conduce și nu va mai avea considerațiuni de oportunitate, pentru-ca să îngroape actele congresului dela 1881 și la anul 1884 și 1885 să aibă și mai multe considerațiuni de oportunitate!

A învinovăți pe un metropolit, că lucră în posesiunea sa de metropolit în contra intereselor bisericești sale și în contra intereselor poporului care constituie biserica, nu este un lucru de toate zilele. Metropolitul Miron însă se vede că umblă după acest renume, a fi fost unul din acești rari metropoliți.

Oficiosul dela „Telegraf“ ne dă speranța, că „biserica“ va scie să-și împlinească datorința la locul și timpul potrivit, însă numai „cu demnitate și serioșitate“. La aceste cuvinte ne aducem aminte de cestiunea ajutorului de stat de 24,000 fl. anual tot pentru această biserică. Și în această afacere n'au lipsit mângăierile, ce se vor face pașii trebuințioși la timpul și locul potrivit cu serioșitate și demnitate. Tot metropolitul Miron însă în restimp de 7 ani de zile n'a găsit nici „locul“ nici „timpul potrivit“ și poate i-a lipsit și „dignitatea“ și „serioșitatea“, ear' rezultatul a fost, că cele 24,000 fl., destinate pentru ajutorirea bisericești, au devenit un fond de dispozițiune al guvernului în detrimentul acelei bisericești.

Ne temem că și astădată „locul și timpul potrivit“, care îl are „Telegraful“ în vedere, va fi astfel întocmit, încât vrând biserica a-și face datorința, se va întâlni cu fapte nealterabile.

„Depun toată competența legislativă și administrativă a bisericești noastre naționale“ —

„dice Șaguna în cuvântul său de deschidere a „adunării constituante dela 1868 a acestei bisericești — în mâinile congresului present și celor viitoare... de astăzi încolo „depun și răspunderea pentru ulterioara soartă a bisericești în mâinile acestui congres și celor viitoare“.

Oare nu este timpul suprem ca membrii congresului să-și aducă aminte de răspunderea ce o au pentru ulterioara soartă a bisericești?

Reorganizațiunea imperului Habsburgilor.

Sub acest titlu „Telegraful“ din București publică următoarea corespondență primită din Viena:

Ori când vre-un eveniment neașteptat distruge stabilitatea *statului quo* european și amenință cu o nouă combinațiune a puterilor europene pacea lumii civilizate, în sînul societății noastre politice și mai cu seamă în sînul Slavilor de aci, încep a se da pe față diferite șgote și opinii privitoare la indispensabila reorganizare a Austriei. Pentru oamenii, cari locuiesc într'un stat cu instituțiuni stabile, cu nise forme de stat bine întocmite, un asemenea fapt se poate părè foarte straniu, dar' pentru un Austriac aceasta este mai mult decât natural. Luând în considerație chiar existența de mai multe secole a imperului, forma de stat a Austriei rămâne până acum într'un proces de formațiune. Până la 1848 statul austriac a fost așezat pe principiul puterii absolute a guvernului, ear' după 1848 guvernul a înțeles că cu acest regim, este aproape imposibil a merge înainte: imperul, fiind compus din 12 țeri cu desevîrșire diverse, locuit de țepe popoare de rase diferite, începea a simți o necesitate urgentă de a-și vedè formele transformate după trebuințele împregiurărilor iscate. Atunci a devenit vedit că este urgent a schimba regimul, interesând la această schimbare popoarele imperului. Principiul noului regim a fost pentru prima dată clar formulat în sînul parlamentului din Kremsier în anul 1846.

Acest principiu era: autonomia fie-cărui neam și organizațiunea federativă a statului, compus din țerile autonome. Guvernul deși cu greu înțelegea fatala trebuință a noii stări de lucruri, totuși se încercase de mai multe ori a restabili vechiul regim. Toate încercările fură însă zadarnice. Lupta nefolositoare a guvernului n'a făcut altceva decât să slăbească forțele imperului și, ca rezultat, a dat un șir de învingeri pe câmpul de bătaie, care la rîndul lor au scorbit altădată marele imper la rangul al doilea în comerțul european. Guvernul, bîgând de seamă că rischează chiar existența statului, a capitulat înaintea împregiurărilor și s'a hotărît a reorganiza instituțiunile sale și firmele sale politice. Condițiunile istorice au împins din altă parte moleculele din care se compune imperul spre alcătuirea formelor indispensabile.

Înverdat însă este că reorganizațiunea unui stat întreg pe baze federaliste este un proces foarte lent și depinde direct de starea în care se află fie-care din neamurile care aspiră la autonomie. Desvoltarea factorilor politici mergînd dela 1848 foarte bine, până acum n'a eșit din corpul social ca membru autonom, decât Ungaria.

Așa fiind, rolul guvernului în această privință devine foarte clar; el n'are alta de făcut decât a rămâne spectator rece al desvoltării noilor factori politici, cari odată formându-se, singuri vor reclama dreptul lor de a funcționa autonomicesc. A forța procesul acesta este imposibil precum este și primejdios din altă parte, de a-i opune stavilarie. În această privință, vorbind în tesă generală, guvernul Habsburgilor se află la înălțimea cerută de împregiurări foarte delicate. În anul 1867 s'a întocmit înțelegerea cu Ungaria, în anul 1869 s'a făcut aceea a Ungariei cu Croația, și apoi cu Dalmația. Dupa-ce se ridică vocea Slavilor din Cislaitania, s'a efectuat înțelegerea cu Polonia. Aci însă desvoltarea s'a oprit pentru moment. Ultimul războiu ruso-turc a produs o nouă fermentațiune între Slavii din Austria și guvernul, fidel tendenței îmbrățișate, a cedat imediat noilor cerințe. Guvernul centralist demisionar, ear' noul cabinet a reușit să stipuleze înțelegerea cu Cehii, îndemnându-i a reîntra din nou în parlament. În decursul celor șese ani din urmă de când în imperul austriac domnesce regimul spre federalism, principiile autonomistilor din această țeară, deși n'au câștigat în practică mult, totuși au pè-

truns foarte adînc în conștiința ginților. Mai cu seamă aceasta se dă pe față în ceea-ce privesc pe Români și Slavi.

Am fost nevoit a face această scurtă excursiune în domeniul istoriei moderne a Austriei pentru a arăta, că schimbările dese ale organizațiunii de stat a imperului nu numai că nu demonstrează decadența forțelor sale, slăbiciunea sa, șovăirea febrilă dela un sistem la altul, precum se crede în general, ci din contră ne probează că ceea-ce se face este un proces puternic, plin de vieață, datorit unui mers normal înainte. Pentru Maghiari și pentru imperul rus rezultatul, final spre care tinde procesul în cestiune este desavantajios din toate punctele de vedere. Maghiarii vor perde prerogativele lor, ear' Rusia nu poate privi cu satisfacere atracțiunea elementelor slave spre imperul federalist: antitesa neplăcută a imperului absolutist și centralist. Când în fine se va isprăvi procesul transformării statului Habsburgilor, Rusia va deveni o țeară cu desevîrșire străină lumii slave, care va compune fatalmente federațiunea populațiunilor slave sub egemonia austriacă.

O cestiune însă rămâne foarte interesantă: în fasa procesului istoric, care se desfășură, care pas anume trebuie să facă în momentul de față imperul austriac? Care anume din țerile ce compun Austria, este gata a redeveni autonomă? Răspunsul la cestiune, după opinia mea, trebuie căutat în istoria ocupațiunii Bosniei și Herțegovinei și mai cu seamă în atitudinea Austriei față cu evenimentele din Peninsula-Balcanică.

Politica principelui de Bismarck a împins-o pe Austria, într'un cât-va chiar în contra voinței sale, în Peninsula-Balcanică; acum imperul s'a așezat temenic acolo, făcînd prea mari jertfe pentru a ocupa țerile slave, pentru a întemeia influența sa asupra Sêrbiei și într'un cât-va a Bulgariei. A se da înderèt devine imposibil. Austria în cas de resbel va apăra cu cea mai mare încăpăținare Bosnia și Herțegovina ca cum aceste țeri ar face deja parte integrantă a imperului chiar după stipulațiunile congresului dela Berlin.

Să nu uităm însă, că Bosnia și Herțegovina, după spusele contelui Andrassy, sînt o pană bătută în trunchiul Peninsulei-Balcanice. Această pană însă există numai din punctul de vedere muntegrec și sêrb, cari acum sînt din toate părțile încungiuurate de Austria politică, ear' pentru Austria propriu disă și pentru Slavii din Sudul imperului, domnia preste Bosnia și Herțegovina nu este de loc o domnie preste o pană infiptă prin forță, ci din contră se poate considera de un pod natural, care va fi menit a uni într'un ce întreg nise țeri până acum desunite. Aceste țeri aspiră la rîndul lor a face parte integrantă a unui stat, care singur le poate răpi din brațele trecutului sêlbatic, pentru a le conduce la civilizațiune.

Să aruncăm o privire asupra chartei etnografice a Austriei și ne vom convinge de adevêrul celor disă. Comitatele din Sudul Ungariei, Sirmia și Bacica, cu populațiunea de o jumătate milion, Croația, Slavonia și fosta graniță militară, cu populațiune de 2,000,000, Dalmația, Fiume și Istria cu populațiune de 500,000, Bosnia și Herțegovina cu 1½ milion, nu compun decât o singură unitate etnografică, care ocupă 2000 mile pătrate, avînd o populațiune de aproape 4,500,000 locuitori, din cari 70% sînt de gintă sêrbo-croată.

Evenimentele din Peninsula-Balcanică au deșteptat în sînul acestei populațiuni slave nise tendențe spre uniune și alipire la imperul Habsburgic. Se va atinge scopul țintit? Aceasta ne va proba viitorul. În scrisoarea mea viitoare voi vorbi despre șansele existente ca tendențele aceste să poată isbuti

L—o.

Evenimentele din Peninsula-Balcanică.

Scirile, care ne-au sosit ieri și astăzi din Balcani, ne îndreptătesc a presupune, că izbucnirea războiului între Sêrbia și Bulgaria e foarte apropiată, și se vede, că Sêrbia nu poate să aștepte rezultatele conferenței, pentru-că hotărîrile conferenței foarte ușor ar pute să-și prescrie o atitudine, pe care Sêrbia nu o poate privi de compatibilă cu pretenșiunile sale interese.

Eată și scirile ultime cu privire la mișcările de pe Peninsula:

Sofia, 3 Noemvrie n. O declarare oficială a ministrului bulgar de ex-

ternțe spune, că guvernul bulgar are tot dreptul de a privi de un fapt împlinit năvălirea Sârbilor în Bulgaria, deoarece în noaptea spre 24 Octomvrie Sârbii au ocupat o parte a comunei bulgare Clissura și numai în 25 Octomvrie s'au retras de acolo.

Sofia, 3 Noemvrie n. S'a dat ordin, ca să se lucreze ziua noaptea la retrăngimentele. În apropierea Trn-ului lângă Clissura și Se-liștea, s'au făcut deja retrăngimente. La Zaribrod și Dragoman lucrează peste 5000 de lucrători. Asemenea se întăresc și pozițiile din giurul Vidinului, de unde va urma o eventuală defensivă.

Vidin, 3 Noemvrie n. Tot ce poate numai se manueze armele, Bulgari, Sârbi sau supuși străini, sunt mișcați spre granița sârbească. Aceia care n'au puscii, trebuie să iei partea lucrării retrăngimentelor. La 2000 de voluntari s'au împărțit 1500 puscii. În general se duce mare lipsă de muniție; se așteaptă însă pe astăzi muniție din Rusciuc.

Telegrame ale „Voinței naționale“:

Varna, 3 Noemvrie n. Se speră, că sеп-тēmăna aceasta odată cu întrunirea conferinței se vor da pe față intențiile puterilor și mai cu seamă acele ale Rusiei și ale Turciei. Deși Rusia lucrează în acord cu celelalte două puteri de Nord, totuși se crede, că dînsa va pune înainte câteva păreri, cari nu sînt tocmai întovărășite de Germania și Austria. Franța, Anglia și Italia lucrează în deplină înțelegere.

E teamă ca Turcia să nu ceară reîn-torcerea pur și simplu a statului *quo ante*. De când Turcia și-a concentrat armatele, guvernul otoman pare a fi mai puțin dispus la concesii.

Conferința se va ocupa și de cestiunea Macedoniei, însă nu va atinge cătuși de puțin cestiunea armenească.

Sofia, 3 Noemvrie n. Se așteaptă cu mare nerăbdare întrunirea conferinței; e cu neputință ca puterile să restabilească *statul quo ante*. În acest caz nu s'ar rezolva nimic și s'ar lăsa o poartă deschisă tuturor turburărilor. Bulgarii nu vor căuta decât o ocaziune pentru a reîn-cep opera de aci neînăturabilă a unirei.

Din partea Sârbiei, Bulgaria e liniștită; ori-ce atac al acestei țări va fi respins cu energie. Bulgaria are destule puteri la frontarii pentru a nu se teme că ele ar pute să fie violate.

Sofia, 3 Noemvrie n. Rezultatele conferinței sînt așteptate aci cu nerăbdare.

Guvernul pare că socotese întoarcerea la *statul quo ante* și retragerea trupelor bulgare din Rumelia ca fiind cu neputință, pentru-că poporul și guvernul Bulgariei au luat, față cu poporațiunea rumeliotă, angajamentul moral de a susține până la capăt opera întreprinsă, și că liniștea și ordinea în Rumelia și prin urmare în Bulgaria ar fi compromise, dacă trupele bulgare s'ar retrage înainte de ce cestiunea ar fi rezolvată într'un sens favorabil Rumeliei.

Impresiunea generală este că întoarcerea la *statul quo ante* fără întrebunțarea forței e impracticabilă, pentru-că poporațiunea rumeliotă e hotărîtă să reziste, chiar dacă s'ar admite retragerea puțin probabilă a trupelor bulgare.

În cazul când puterile ar hotărî că trebuie să se restabilească *statul quo ante*, chiar cu întrebunțarea unor mijloace coercitive, atunci trupele bulgare ar socoti cu mai multă dreptate ca fiind de datoria și onoarea lor să susțină pe coreligionarii lor, ear' pacea ar fi astfel compromisă în Peninsula.

După impresiunea produsă în sferele oficiale, soluțiunea care ar avè sorții de isbândă, cel puțin ca mijloc transitor, ar fi menținerea tractatului dela Berlin, dar' cu făgăduiala că se va consfinți unjrea personală a celor două provincii, dând principelui facultatea de a aplica aceleași legi în Bulgaria și în Rumelia, lăsând fie-căreia bugetul și armata sa. În aceste condițiuni, principele și armata bulgară ar pute să evacueze Rumelia.

Varna, 3 Noemvrie n. Comitele Corti, ambasadorul Italiei, a notificat Porții că puterile sînt gata să iei parte la conferință. Până acum plenipotențiarul turci n'au fost numiți. Se speră că mâne va apăre numirea lor în mod oficial.

Nu s'a fixat încă ziua când se va întruni conferința. Englitera, Franța și Rusia au primit să iei parte la conferință. Însă cu oare-cari rezerve. Rusia va declara în sinul conferinței că nu poate îngădui trupelor turcesci să intre în Rumelia.

Franța, Englitera și Italia sînt de părere că Turcia poate usa de dreptul ei de a intra în Rumelia; aceste puteri cred că se poate restabili statul quo fără vîrsare de sânge.

Turcia e încredințată că există mari deosebiri de vederi între puteri; ministrul de externe al Turciei a și cerut lămuriri contelui Corti în această privință; d. Corti 'i-a răspuns că deosebirile există, însă că nu sînt așa de mari precum se crede.

Constantinopol, 3 Noemvrie n. Turcia are sub arme până acum 180,000 oameni. Guvernul turcesc pare a fi încredințat că se pregătesc ceva mai mult decât un resbel cu Sârbia sau cu Bulgaria. Și Turcia și Bulgaria vor să înlătore războiul; Turcia ar primi chiar unirea Bulgariei dacă puterile ar asigura-o că nu va intra în conflict cu Sârbia. Până acum atitudinea Rusiei e mai puțin lămurită.

Viena, 3 Noemvrie n. Se depeșează din Belgrad diarului „Neue freie Presse“, că au sosit 40,000 puscii pentru a fi distribuite armatei sârbesci.

Poporațiunea este foarte impresionată de scirea răspândită din diferitele părți că Sârbia va intra în ori-ce cas în acțiune după închiderea conferinței.

100 vagoane încărcate cu tunuri de sistemu de Bange sînt așteptate din Franța.

Se scrie din Filipopol de dđto 1 Noemvrie n.: O parte din armată a plecat pentru frontierele Sârbiei. Se așteaptă aci cu mare nerăbdare decisiunile conferinței din Constantinopol, pentru a se desarma poporațiunea care și-a neglijat afacerile. A. S. principele a sosit aci și a fost primit decătră poporațiune într'un mod foarte solemn. Au sosit câte-va deputațiuni din provincii cari au mulțumit Alteței Sale pentru energia și patriotismul ce arată în cauza unirii.

„Politische Correspondenz“, scrie că Poarta nu-și face nici cum iluziuni că, la cas când Sârbia și Grecia ar intra în acțiune, Muntenegru nu se va mișca și el. Și cu atât mai mult se crede aceasta, cu cât se afirmă deja că 24,000 Muntenegreni sînt deja gata de războiu și că li s'au dat deja puscii de sistema cea mai nouă, împreună cu munițiuni, changeare și haine de earnă.

Correspondentul din Petersburg al diarului „Le Nord“ țice, că ministrul de externe de acolo va trebui să vadă în nereușita conferinței din Constantinopol semnalul pentru izbucnirea unui resbel general, și de aceea conferința nu se va întruni mai înainte de a se ajunge la o înțelegere în privința tuturor punctelor.

Se telegrafiază din Paris, că diplomația rusă pare că voiesce a adopta punctele occidentale în privința conferinței, astfel, că pare admisibilă următoarea procedură: „Poarta adresează mai întăiu o somațiune principelui Bulgariei, ambasadorii fac apoi o declarare analogă cu aceea pe care au făcut-o la cea din urmă întrunire, îndemnând statele balcanice a fi liniștite și moderate și în fine conferința va discuta chiar asupra afacerii“.

Fiindcă unele state au aflat, că în Macedonia se plănuesc o răscoală, hotărîrile conferinței vor fi de cea mai mare însemnătate. Se țice, că o putere va propune numirea unei comisiuni internaționale pentru Bulgaria, care va avè să presinte propuneri în privința modificărilor și măsurilor ce trebuie făcute pentru asigurarea păcii în Bulgaria.

„Când se va întruni, în fine, conferința?“ Această întrebare o face astfel diarul „Neue freie Presse“.

Dintr'o țici într'alta se așteaptă ca ea să-și înceapă lucrările, dar' până acum n'a avut loc nici măcar o discuțiune prealabilă. Dacă se va amăna mult, în fine, nimenea nu va mai crede că ea va pute ajunge la o soluțiune practică.

Scirile de ađi sînt foarte pesimiste. Dl White, reprezentantul Engliterii la Constantinopol, se țice că până în momentul de față n'ar fi primit instrucțiuni necesare dela cabinetul seu. Și cu toate acestea chiar dl White, secundat de ambasadorul francez, a fost care, Vineria trecută, a declarat în conferința prealabilă a ambasadorilor că nu poate admite necondiționat restabilirea *statului quo ante* și înlăturarea prințului Alexandru.

Deosebirea de vederi între puterile occidentale și între cele trei imperii aliate, prin urmare, s'a dat pe față și această deosebire e confirmată și de o corespondență adresată din Londra lui „Kölnische Zeitung“.

„Le Nord susține că va izbucni o conflagrațiune generală dacă conferința nu va ajunge la nici un rezultat; ear' „Journal de St.-Petersburg“ invită Europa să proceadă în mod autoritar față cu prințul Alexandru care nu și-a ținut cuvântul și care organizează o rezistență în contra voinței puterilor în scop de a provoca un conflict sângeros, ceea-ce ar fi o rușine pentru omenire.

După telegramele mai recente din Filipopol, țice „Neue freie Presse“, „Journal de St.-Petersburg“ caracterizează foarte nimerit atitudinea prințului Alexandru.

Pe când în camera din Atena, primul ministru al Greciei, cu ocaziunea dezbaterii adresei, vorbește pe față de un resbel, în același timp și Turcia grămădesce necontentit oștiri în Epir, și „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ impută cu asprime din nou Sârbiei că, în contra promisiunilor făcute puterilor, vrea să provoace un conflict sângeros în Bulgaria.

Acestea, țice terminând „Neue freie Presse“, nu prea sînt semne îmburătoare și deja se aude exprimându-se păreri că conferința ar fi cu mult mai bine să nu se mai întrunească decăt să nu ajugă la nici un rezultat.

Cronică.

Mersul trenurilor pe linia Arad-Alba-Iulia-Teiuș s'a schimbat dela 1 Noemvrie în următorul mod: Trenul de persoane: sosesc în Alba-Iulia la 11 oare și 19 minute, în Teiuș la 12 oare și 5 minute noaptea; trenul omnibus Nr. 112: sosesc în Alba-Iulia la 1 oară și 40 minute, ear' la Teiuș la 2 oare 24 minute din țici. Trenul omnibus Nr. 411; pleacă dela Teiuș la 9 oare 9 minute dimineața, dela Alba-Iulia la 11 oare 56 minute din țici; trenul de persoane: pleacă dela Teiuș la 1 oară și 56 minute noaptea, ear' dela Alba-Iulia la 4 oare 34 minute dimineața.

Sinucidere. Ieri înainte de ameađi s'a sinucis aci o fată tină otrăvindu-se cu strichnin.

Reuniunea femeilor române din Sibiiu a votat pentru scoala de fete ce voiesce să înființeze Asociațiunea transilvană suma de 1000 fl. Avera reuniunii — după cum apare din al VI-lea raport general al comitetului — trece peste suma de 9000 fl. — Cu considerație la suma votată de reuniune pentru scoala de fete proiectată, ni se cere o deslușire privitoare la destinațiunea restului sumei de care dispune reuniunea. Sîntem întrebați adecă dacă reuniunea va continua și după înființarea scoalei de fete a Asociațiunii, a privi ca nemodificat §. 1 al statutelor care țice: „Scopul reuniunii este: înființarea unui institut român de creștere pentru fete, împreună cu internat, în Sibiiu.

Începutul se va face prin deschiderea unui internat cât de modest, care se va perfecționa succesiv după puteri.

Ear' pe cât timp nu va avè reuniunea nici institutul seu de creștere, nici internat, fi va fi permis, a surcege cu ajutorul seu material și moral la susținerea altui institut român de asemenea natură din loc, în acest caz însă își rezervă și dreptul de supraveghiere și conducere, încât privește igiena și instrucțiunea în lucrul de mână și economia de casă“;

și dacă suma de 1000 fl. votată pentru scoala Asociațiunii se va privi ca subvențiune sub condițiunea prevăduță în §. 27 al acelorasi statute care sună:

„Reuniunea și institutul ce-l va înființa respective subvenționa ea, se pune sub patronatul metropolitului român greco-oriental din Sibiiu respective locoșitorul seu legal, căruia între marginile legilor de instrucțiune publică, fi compete și dreptul de suprainspecțiune“;

sau după înființarea scoalei de fete a Asociațiunii, scopul reuniunii se va privi ca superflu și se va procede amesurat § 30 din statute care prevăduțend eventualitatea desființării reuniunii, — după-ce adecă Asociațiunea va fi înființată scoala sa de fete și după-ce o a doua scoală va fi superfluă, — dispune:

„Desființarea ei are să se decidă prin adunarea generală, ear' averea se va preda în administrațiunea metropoliei române greco-orientală din Sibiiu, cu acea restringere, ca în prima linie numai spre scopul indicat în aceste statute, și neputându-se realiza acela, numai spre scopuri culturale române să o poată întrebuința“.

Nu sîntem competenți a da deslușirile ce ni se cer și cu atât mai puțin credem că autorul acestor șire va vol să 'i-se publice ultima parte a corespondenței ce ne adresează.

*

„Reuniunea sodalilor români“ din Sibiiu, a cărei existență am constatat-o cu multă mulțumire, invită la *Reprezentatiunea teatrală* împreună cu *joc*, care se va ține Sămbătă în 26 Octomvrie (7 Noemvrie n.) a. c., în sala dela „Impărațul Romanilor“. Începutul la 7¹/₂ oare seara. Întrarea de familie 1 fl., de persoană 80 cr., damele 40 cr., garde-de-dame sînt scutite de taxa intrării. — O loge mare 3 fl., o loge mică 2 fl. Biletele de intrare și pentru loge se capetă dela 24 Octomvrie (5 Noemvrie) începënd, până în 26 Octomvrie (7 Noemvrie) în „Institutul tipografic“, strada Cisuădiei nr. 3, în „biblioteca archidieceșană“, strada Măcelarilor nr. 37 și seara la cassă. Programe se capetă și seara la cassă.

Programa reprezentațiunii teatrale și a concertului e următoarea:

1. Marșul lui „Mihaiu viteazul“, executat de musică. 2. „Barbu lăutarul“, canționetă comică, cântată de dl I. Cristea. 3. Din opera „Troubadour“ de Verdi, executată de musică. 4. „Drumul de fer“, comedie cu cântece într'un act, de Vasile Alexandri. Persoanele: Mama Balașa, jupăneasă bătrână * * *. Cuconul Matachi Nalbă, proprietar dl S. Dragoș. Adela, fiica lui Nalbă, d-șoara M. Bogorin. Radu, inginer topograf, dl I. Morariu. Cucoana Caliopi, vėduvă, d-șoara A. Florea. Kir Manole, arėndaș, dl A. Balteș. Manolachi, fiul seu, dl N. Turcu. Ioana, fată în casă, d-șoara E. Sift. Sava, tinăr țigan, dl N. Turcu. 5. „Valurile Dunării“ de Ivanovici, executat de musică. 6. Jocurile istorice „Călușerul“ și „Bătuta“, se vor juca de 8 tineri în costum național. După producțiune urmează *joc*. Începutul la 7¹/₂ oare seara.

*

Cel mai nou fiu adoptiv al ajutorului de stat e preotul gr.-or. Radu Morcovici care s'a împărteșit cu un ajutor de 100 fl. din mila împărătească detrasă bisericii gr.-or. din Transilvania.

*

Biuorurile de analiză chimică pentru produsele ce se impoartă la România s'au instalat la București, Iași și Craiova.

Circumscripția București cuprinde vămile dela T. Măgurele, Zimnicea, Giurgiu, Oltenița, Călăraș, Siliștra-nouă Ploiesci, Gernaoda, Chius-tenge, Gura Ialomiței, Brăila, Galați, Macin, Tulcea, Sulina, și București.

Circumscripția Iași cuprinde vămile dela Oituz, Fălciu, Drancenii, Mamornița, Ițcani, Mihăileni, Cornulucii, Princani, și Iași.

Cea din Craiova: vămile dela Vėrciorova, Buliga, T. Severin, Gruia, Galafat, Corabia, Riu-Vadului, Bechet și Craiova.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Budapesta, 5 Noemvrie n. Foaia oficială publică conferirea ordinului Coroana de fier cl. I Banului Croației, contelui Héderváry.

Viena, 5 Noemvrie n. În comisiunea bugetară a delegațiunii austriace, ministrul de războiu, discutând cestiunea de limbă, expune că în Ungaria s'ar pune mai mult temei pe învățarea limbei germane, decăt în provinciile austriace.

Paris, 5 Noemvrie n. Deputații conservatori, excepționând pe cei clericali, au respins propunerea contelui Mun de a pune pretențiunile catolicilor în fruntea programei partidului din dreapta.

Constantinopol, 5 Noemvrien. Poarta 'i-a convocat pentru astăzi la ameađi pe ambasadori la conferință, care își va ține ședințele la arsenalul din Tophane.

Petersburg, 5 Noemvrie n. Prin un ordin de țici al țarului principele Bulgariei, care ca locotenent-general *à la suite* a aparținut armatei, s'a sters din listă și totdeodată 'i-s'a luat proprietatea batalionului de vînători ruse nr. 31.

Madrid, 5 Noemvrie n. Căsătoria sorei regelui cu fiul ducelui de Montpensier s'a stabilit definitiv.

Director: Ioan Slavici.
Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar

Extrase din foaia oficială.

Licitatiuni:

19 Noembrie: Mobilele lui Carol Infelder din Burjuc, jud. cerc. din M. Ilia.
23 Noembrie: Lucrările de compactorie pentru direcțiunea financiară din Sibiu.

Sciri economice.

Sistemul de ameliorarea seminței plecând de la un singur individ, după Hallett. Un anumit Hallett a început ameliorarea grâului seu cu un singur spic pe care l-a ales cu multă îngrijire.

Mulți dintre d-nii proprietari, vor dice: „Pe calea aceasta nici odată nu voi ajunge să am atâta grâu de semântă, cât reclamă moșia mea de atâte mii de pogoane.“

Prin urmare dacă dintr'un singur bob în doi ani s'a ajuns la sēmēnta trebuincioasă pentru 6 pogoane, în anul al treilea avea roada acelora care puteau da sēmēnta necesară pentru 100 pogoane cel puțin.

În Ungaria încă s'au făcut experimente de ameliorarea seminței după sistemul lui Hallett. Un agricultor cu numele Mocry, a ajuns pe calea aceasta la rezultate îmbucurătoare și astăzi

„grâul Mokry“ este lătit între agricultorii mai buni din Ungaria.

(Din „Îmbunătățirea agriculturii noastre“ de Stefan Pop.)

Tergul de rimatori în Steinbruch. În 3 Noembrie n s'a notat: unguresci bătrâni grei 42.1/2 cr. până 43.1/2 cr. unguresci grei, tineri 44.1/2 cr. până 45.1/2 cr., de mijloc 45.— cr. până 46.— cr., ușori 47.— cr. până 48.— cr., marfă țerănească, grea 43.— cr. până 44.— cr., de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., ușoară 46.— cr. până 47.— cr., românesci de Bakony, grei — cr. până 47.— cr., transito de mijloc — cr. până — cr.; transito ușori — cr. până — cr., transito sērbesci grei 45.— cr. până 46.— cr., transito de mijloc 46.1/2 cr până 47.— cr., transito ușori 49.— cr. până 49.1/2 cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 40/0 compenți la gară.

Cursul la bursa de mărfuri din Budapesta dela 3 Noembrie st. n.

Grâu (din Banat): 72—73 Kilo fl. — până — 74—79 Kilo fl. — până —, (lungă Tisza) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.70 până 8.10, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.60 până 8.—, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.70 până 8.10, (de Bacșka) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. — până —, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.25 până 7.75.

Sēcara (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6.40 până 6.55. Orđ (nutreț): 60—62 Kilo fl. 5.60 până 5.85; (de berărie) 62—84 Kilo fl. 6.20 până 9.—.

Ovēs (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.25 până 6.60. Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.60 până 5.65; de alt soi fl. 5.60 până 5.65.

Rapița fl. 9.1/8 până 11.—; de Banat fl. 11.1/8 până 11.1/2.

Mălaiu (unguresc): fl. 5.50 până 5.70.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 8.20 până 8.22 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 7.64 până 7.66.

Sēcara (primăvară) 69.1/10 Kilo fl. 5.49 până 5.51.

Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 5.47 până 5.48.

Rapița (August—Septembrie) fl. 10.89 până 10.90.

Spirit (brut) 100 L. fl. 26.— până 26.50.

Cursul pieței din Sibiu.

Hârtie-monetă română . . . Cump. 8.75 vënd. 8.80
Lire turcesi . . . „ 11.20 „ 11.25
Imperiali . . . „ 10.20 „ 10.25
Ruble rusesci . . . „ 1.20 „ 1.21

Bursa de Budapesta

Table with financial data for the Budapest stock exchange, including interest rates and various securities prices.

Bursa de Viena

Table with financial data for the Vienna stock exchange, including interest rates and various securities prices.

Bursa de Bucuresti.

Table with financial data for the Bucharest stock exchange, including interest rates and various securities prices.

LOTERIE.

Tragerea din 4 Noembrie st. n. Brunn: 63 5 56 80 74.

Advertisement for pianos: „Un deposit bine asortat cu cele mai prețioase PIANURI“.

Advertisement for a medical clinic: „În mica scrisoare „Der Krankenfreund“ (Amicul bolnavilor) sânt indicate o mulțime de remedii de casă cari s'au dovedit în decurs de mulți ani ca sigure, și din această cauză merită cea mai călduroasă recomandare.“

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Noembrie 1885.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predeal, Predeal-Budapesta, etc.) and train times.

Nota: Numerii încadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.